

PROGRAM WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ RZECZPOSPOLITA POLSKA – REPUBLIKA SŁOWACKA 2007- 2013

SPIS TREŚCI

- Rozpoczynają się konsultacje społeczne projektu nowego programu współpracy transgranicznej Polska-Słowacja;
- Zaproszenie na wydarzenie roczne Programu;
- Kolejne nowe projekty rozpoczęły realizację ;
- Ciekawostki z pogranicza;
- Kolejne nowości w bibliotece on-line;

Przekazujemy Państwu najnowszy newsletter Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013. Życzymy przyjemnej lektury.

Zespół WST

ROZPOCZYNAJĄ SIĘ KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU NOWEGO PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ POLSKA-SŁOWACJA

W kwietniu br. rozpoczynają się konsultacje publiczne projektu Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2014 – 2020. Ministerstwo Rozwoju i Infrastruktury (MIR), które tak jak obecnie, będzie w przyszłym okresie programowania pełnić rolę Instytucji Zarządzającej Programem planuje również zorganizowanie konferencji poświęconej szczególnie projektowi Programu. Zakres wsparcia przewidziany w Programie obejmuje następujące zagadnienia tematyczne:

- ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego
- równoważony transport transgraniczny
- rozwój edukacji transgranicznej

Mikroprojekty będą realizowane w ramach projektów parasolowych, które będą wdrażane przez polskie Euroregiony oraz słowackie Wyższe Jednostki Terytorialne. Szczegółowe informacje, w tym projekt nowego Programu oraz informacje na temat konferencji zostaną opublikowane na stronie MIR – www.mir.gov.pl oraz na stronie Programu www.plsk.eu w momencie rozpoczęcia konsultacji.

ZAPROSZENIE NA WYDARZENIE ROCZNE PROGRAMU

Trwają przygotowania do wydarzenia rocznego Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007 – 2013. Tym razem chcemy pokazać polsko-słowacką współpracę oczyma dzieci. Zapraszamy na wystawy projektów i przedstawiających je rysunków. Wystawy będą się odbywać w pięciu miastach obszaru wsparcia Programu. W trakcie wystaw każdy będzie miał szansę by przetestować swą wiedzę o Programie i Unii Europejskiej, pośmiać się z językowych podobieństw a raczej różnic między polskim a słowackim, dać upust kreatywności i wygrać nagrody. Pierwsza wystawa już **01 maja 2014** na Rynku w **Rzeszowie**. Będziemy tam już od 9:00. Kolejne wystawy będą się odbywać w następujących miejscach:

- 10-11 maja 2014 – **Nowy Targ** (Rynek)
- 1 czerwca 2014 – Pasieka pod Zamkiem **Strečno**
- 7-8 czerwca 2014 – **Strumień** (Park Miejski)
- 28-29 czerwca 2014 – Zamek w **Kieżmarku**

Zapraszamy wszystkich chętnych do wspólnej zabawy!

KOLEJNE NOWE PROJEKTY ROZPOCZĘŁY REALIZACJĘ

Podpisane zostały kolejne umowy o dofinansowanie i nowe polsko-słowackie projekty rozpoczynają realizację. Zmodernizowane zostaną bliźniacze parki dębowe znajdujące się w Ustrzykach Dolnych po stronie polskiej i miejscowości Giraltovce po stronie słowackiej, rozbudowana zostanie infrastruktura rekreacyjno-sportowa w Piwnicznej Zdroju i Sabinovie, powstanie też między innymi Polsko-Słowackie Centrum Współpracy Transgranicznej w Łodygowicach.

CIEKAWOSTKI Z POGRANICZA

Już w kwietniu w kościołach w Jaworkach, Lesnicy i Údolu powinny zacząć pojawiać się podkowce małe. Ochrona tego zagrożonego wyginieciem gatunku nietoperza była, obok ratowania sakralnych zabytków, celem wspólnego projektu zrealizowanego przez trzy parafie. W kościele w Jaworkach w ramach przeprowadzonych prac wymieniono okna, ale po konsultacjach z ekspertami przewidziano specjalne wloty dla nietoperzy. Kościół, w którym w środku zimą bywało nawet kilka stopni poniżej zera, zyskał nowe ogrzewanie – ekologiczne, wykorzystujące odnawialne źródła energii, a konkretnie ciepło ziemi. Pod podłogą kościoła położonych jest ponad dwa i pół kilometra rurek, ponad drugie tyle wpuszczono w ziemię, by doprowadzić ciepło i ogrzać kościół. Podobne ogrzewanie pobierające ciepło z ziemi zainstalowano także w kościele w Údolu, gdzie odnowione zostały także ścienne malowidła, a na strychu zamontowane specjalne podesty dla nietoperzy. Z kolei w Lesnicy także zainstalowane zostały podesty dla nietoperzy,

zmodernizowana została instalacja elektryczna oraz odnowiono ścienne malowidła i zabytkową XVIII-wieczną ambonę.

Na strychu kościoła w Jaworkach została również zainstalowana kamera, dzięki której przez Internet będzie można podglądać mieszkające tam nietoperze. Trzeba jednak poczekać aż przylecą. Na razie, „transgraniczne” nietoperze jeszcze zimują w jaskiniach na Słowacji.

Na wiosnę polsko-słowackie pogranicze oferuje nowe możliwości aktywnego spędzania czasu. Istniejąca transgraniczna trasa „Spiska pętla” została przedłużona o kolejne 9 kilometrów w ramach mikroprojektu *Turystyka rowerowa-brzegiem Dunajca na Słowację*. Trasa została oznakowana i wyposażona w małą architekturę – na trasie stanęła między innymi zadaszona wiata, gdzie rowerzyści mogą odpocząć. Zarówno miłośnicy dwóch kółek, jak i wędrowek pieszych mogą dodatkowo nacieszyć oczy pięknymi widokami. Na pieszo-rowerowej Turčianskiej trasie zamkowej w Kraju Žylińskim stanęły wieże widokowe, które jednocześnie pełnią rolę punktów odpoczynkowych.

Inną propozycją mogą być wyprawy szlakami historii. W ramach mikroprojektu *Szlakami kurierów przez zielone granice* utworzono miejsca odpoczynku na szlakach kurierskich na terenie gminy Piwniczna Zdrój (szlak żółty i szlak czerwony). W ramach komplementarnego projektu realizowanego po stronie słowackiej wytyczono i oznakowano szlak kurierski, który łączy się ze szlakiem po stronie polskiej.

Szlak po miejscach związanych z I wojną światową powstał natomiast na Podkarpaciu w ramach mikroprojektu *Szlak Frontu Wschodniego – turystyczna aktywizacja pogranicza*. Przebieg szlaku, opisy najciekawszych miejsc, zdjęcia, rys historyczny, dzieje zmagañ wojennych – wszystko to można znaleźć na internetowej stronie <http://www.pierwszawojna.podkarpackie.pl/>.

Na „konne szaleństwo” mogą liczyć odwiedzający Podkarpacie. W ramach realizowanego przez Towarzystwo Bieszczadzkiej Turystyki Konnej mikroprojektu *Turystyka konna bez granic – polsko-słowacka wymiana doświadczeń w kontekście rozwoju pogranicza* w najbliższych miesiącach organizowane są działania promocyjne na rzecz popularyzacji turystyki konnej. Już na kwiecień planowane są towarzyskie regionalne zawody w rajdach długodystansowych, na maj polsko-słowackie jeździeckie zawody towarzyskie, zaś na czerwiec Wszechstronny Konkurs Konia Bieszczadzkiego.

NOWOŚCI W BIBLIOTECE ON-LINE

Programowa biblioteczka on-line oferuje kolejne ciekawe nowości. To między innymi „Opowieści o roślinach Pienin”, a w nich odpowiedzi na pytania dlaczego goryczek nie należy zrywać i wstawiać do wazonów, skąd się wzięła ludowe określenie „męska stałość” na mniszka i jaka roślina to symbol Pienin. To także albumowe wydawnictwo „Rytro w pejzażu gór” z przepięknymi zdjęciami z regionu. A dla smakoszy – książki kucharskie „Smaki pogranicza”, „Podróż kulinarna z Nowego Targu do Kieżmarku. Meandry smaków pogranicza polsko-słowackiego” czy „Ugotujmy łemkowskie potrawy” – albumowe wydawnictwo, które oprócz tradycyjnych łemkowskich przepisów przybliży historię i tradycje Łemków. Polecamy!

